

LIGNINGS

kontakt

NR. 1 – 2014

UTGITT AV LIGNINGSUTVALGET

I dette nummer bl.a.

SIDE 2

- **Fra Redaktøren**

SIDE 3

- **Lederen har ordet**

SIDENE 4–8

- **Konferanse om nemndsstruktur**

SIDENE 9–10

- **Klagenemnda for MVA**

SIDENE 11–12

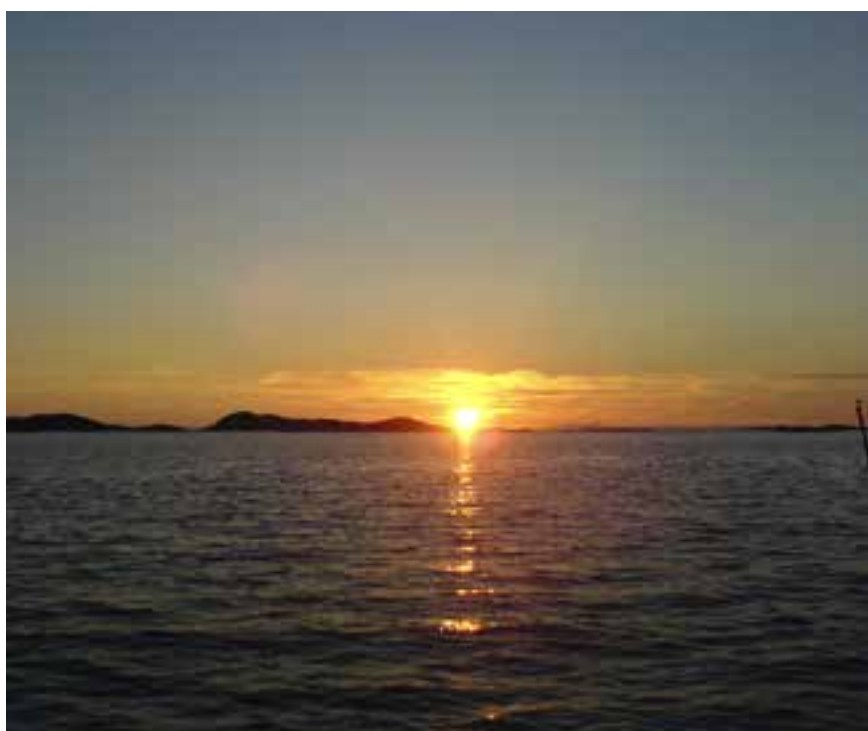
- **Skatteklagenemnda i Midt-Norge**

SIDE 13

- **Hvis jeg var finansminister...**

SIDE 14

- **Trenger vi en ny nemdstruktur?**

*Midnattsola sett fra Kjerringøy,
nord i Bodø kommune.*

**Redaksjonen ønsker
alle sine lesere en riktig
god sommer**

LIGNINGSUTVALGET
c/o Devold Regnskapskontor
Tverrgaten 10 Marken
5017 Bergen
Telefon 55 32 32 50
Telefaks 55 31 16 23
e-post post@utvalget.no
internett www.utvalget.no

Leder:
Hugo Matre, Advokatfirma Schjødt

Styremedlemmer:
Jan Narvesen, Sør-Hedmark
Karin Busk, Skatt Øst, Lillestrøm
Helge Ove Aune, Sør-Troms
Evy Skjeffrås, Dalane
Marit Thorstensen, Søre Sunnmøre

Redaktør:
Levi Slåen
Skatt øst Lillehammer
Telefon 61 05 37 11
Mail: levi.slaen@skatteetaten.no
eller privat: malemale@online.no

Grafisk produksjon:
BODONI

ISSN 0803-0731

Fra Redaktøren

Midtsommer! Kanskje ikke den tiden på året man kaster seg over faglitteratur. Likevel har vi laget et blad til deg.

Hovedtema denne gangen er fra konferansen som Ligningsutvalget arrangerte i forbindelse med at Finansdepartementet har sendt ut et høringsnotat om endring av nemndsstrukturen i Norge.

Det er ingen tvil om at vi har velfungerende nemnder i dag med dyktige medarbeidere. Likevel er det viktig å sette søkelys på hvilke klagemuligheter skattyter har og hvordan klager behandles best mulig ut fra rettsikkerheten.

For skattekontorene er interessen mest knyttet til hvordan en ny modell vil ivareta kompetansen ute i etaten. Det er en kjennsgjerning at klagebehandling er et viktig element i å ivareta og heve kompetanse. Dette må vi holde på uansett utfall av høringen da det er viktig både for etaten og skattyter.

Konferansen viste også et stort engsjement i nemndene. Derfor er det gledelig at flere ville skrive i dette nummeret av Ligningskontakt.

Vi syns det er viktig å gi dere informasjon om aktiviteten i Ligningsutvalget. Informasjon gis begge veier så vi setter pris på å få innlegg til bladet.

Ha en fin sommer alle lesere!

Levi

**Ein lyt stella seg slik at ein blir
idioterklært frå tid til annan.
Ellers blir livet for kjedelig.**

**Einar Førde
(1943–2004)
norsk journalist og politiker**

Lederen har ordet

Høring om ny klagenemndsordning

Klageretten er en viktig rettsikkerhetsgaranti for skatte- og avgiftspliktige. For mange skattytere er den administrative klagebehandlingen eneste reelle mulighet for å få prøvd vedtakene. Finansdepartementet sendte 28. april 2014 på høring et forslag om ny klagenemndsordning på skatte- og merverdiavgiftsområdet, med frist for uttalelser til 1. august 2014.

Forslaget innebærer i korthet at det opprettes en felles nemnd for behandling av klager på vedtak om skatt og merverdiavgift (Skatteklagenemnda). Skatteklagenemnda skal være landsdekkende og erstatter dagens fem regionale skatteklagenemnder, skatteklagenemndene ved Sentralskattekontoret for storbedrifter og Sentralskattekontoret for utenlandssaker og Klagenemnda for merverdiavgift. Videre foreslås å oppheve Riksskattenemnda. Skatteklagenemnda planlegges organisert i avdelinger, med flere avdelinger med tre medlemmer (alminnelig avdeling) og minst en avdeling med fem medlemmer (stor avdeling).

Den nye klagenemndsordningen skal styrke rettsikkerheten og sikre en effektiv behandling av klagesakene. Det er formål som har allmenn tilslutning. Men det er viktig at ordningen gjennomføres med et helhetlig perspektiv på konteksten den skal fungere i for at formålene skal kunne realiseres. Prinsipielt er selv de beste formålingen garanti for et vellykket resultat. Nettopp derfor er en høring viktig for å sikre forslaget nødvendig gjennomføringskraft.

Forslaget trekker opp overordnede linjer, men det er også mange praktiske spørsmål knyttet til gjennomføringen som kan ha vesentlig betydning for hvor vellykket tiltaket blir. Hvordan kan et uavhengig landsdekkende sekretariat best tilpasses skatteetatens øvrige oppgaver? Hvordan sikre rekruttering av personer med

nødvendig kompetanse til nemndene? Hensynet til rettsikkerhet må samordnes med behovet for at avgjørelser kan fattes innen rimelig tid. Forslaget legger opp til at det ved klage kan gjennomføres vurderinger av enkelt saker både hos skattekontoret, sekretariatet, alminnelig avdeling og stor avdeling. Det er viktig at det utarbeides retningslinjer/saksstyringssystem som kan få sakene på rett plass for avgjørelse uten for mange interne runder.

Forslaget er skrevet ut fra konkrete godhets- og forsvarlighetsvurderinger. Men Norge står ikke helt fritt. Ved illeggelse av tilleggs skatt får rettsikkerhetsgarantiene i EMK anvendelse, om enn i en tilpasset form. Også denne dimensjonen må følges opp i høringsrunden.

Ovennevnte er kun eksempler på de mange spørsmål forslaget om ny klagenemndsordning reiser. Ligningsutvalget arrangerte 5. juni 2014 en egen konferanse om forslaget. Formålet var dels å bringe ut informasjon om ordningen og dels å gi Finansdepartementet mulighet til å luften forslaget overfor representanter fra nemnder, skatteetaten, academia, rådgivere mv. Nå er det viktig at det samlede skatterettsmiljøet følger opp med konstruktive innspill i høringsrunden, slik at vi kan få en klagemekanisme som både ivaretar kravene til en effektiv masseforvaltning og grunnleggende rettsikkerhetsbehov.

Hugo P. Matre

Konferanse om nemndsstruktur

Av Marit Thorstensen og Levi Slåen

Den 5. juni 2014 arrangerte Ligningsutvalget (LU) en større konferanse på Gardermoen. Tema var regjeringens forslag til ny struktur på skatteklagenemndene og utsendt høringsnotat i den anledning. Mange profilerte forelsere sto på agendaen og vi ønsker at du som leser Ligningskontakt skal få føle hva som skjedde. Derfor en liten vri på artikkelen denne gang.

Helge Ove Aune

Helge Ove har planlagt konferansen og han ønsker velkommen og gir praktiske opplysninger.

Det er mye nytt i høringsnotatet og Ligningsutvalget ønsker en bred gjennomgang av denne slik at både vi og andre kan få et godt grunnlag for å avgi høringsuttalelser. Derfor er det svært hyggelig at de fleste av inviterte gjester har sagt ja og vil gi sine synspunkter.

Hugo Matre

Hugo er leder av Ligningsutvalget og det er både rett og riktig å benytte anledningen til å fortelle om Ligningsutvalget og hvorfor vi er her. Med snart 100 års historie er LU en solid aktør på skatteområdet i Norge og leverandør av Utvalgsheftene som dekker alt på domsområdet innen skatt og avgift.

Hugo presenterer de andre innleiderne og startet med:

Hugo Matre, Amund Noss og Jan Narvesen.

Amund Noss

Ekspedisjonssjef fra Finansdepartementet. Hovedansvar for høringsnotatet og behandlingen av dette.

Forteller om bakgrunnen. Dok. 8 forslag fra FRP. Om skattyters rettssikkerhet. Leder for nemnda i Skatt Øst har kommet innspill om arbeidsvilkår og godtgjørelse. Kritikkk på sakforberedelsen. Klagesaken forberedt av det samme kontoret som gjorde ligningen i utgangspunktet. Holdning om at nemndene var et sandpåstrøingsorgan. Prop. 1 LS, klagereglene for skatt og avgiftsområde bør gjennomgås. Nå blir nye oppgaver flyttet til skatteetaten. Mva ved innførsel og særavgifter fra Toll. Innkreving toll/gebyr/avgifter og valutaregistre fra Toll. Dokumentavgift fra Kartverket.

Skattedirektoratet ga et forslag til Finans datert 4. juni 2013. Landsdekkende nemnd for skatt og mva. Forberedende organ underlagt SKD.

Skattedirektoratet forslår en skatte- og mva klagenemnd for hele landet. Skattedirektoratet foreslår at dette deles opp i flere avdelinger og at hver skal ha fem medlemmer og at flere saker skal behandles i møte.

Det logiske kunne være og kutte ut nemnd. Med bakgrunn i påstand om at nemndene er sandpåstrøingsorgan. Sverige har valg det.

Særdomsstoler for skattesaker? Skal mye til i Norge for å få særdomsstoler. Lite realistisk.

Faglige kompetente nemnder er på frammarsj i Norge.

Nemnds systemet vår bør ikke få et kostnadsnivå på linje med domstolkostnadene.

Skriftlig behandling gir lavere kostnader.

Finansdepartementets forslag:

En sentral nemnd og sentralt sekretariat i tilknytning til Skattedirektoratet.

Saksang:

Skattekontorets vedtak, klage, skattekontoret vurderer klagen, (medhold eller redegjørelse) sekretariatets vurdering av klagen, innstilling, alminnelig avdeling som er skriftlig, disens videresending til storavdeling som gir behandling i møtet. Nemndene kan ikke instrueres. Sekretariatet derimot kan instrueres av Skattedirektoratet.

Ikke endring fra gjeldende praksis i forhold til om de som behandler saken i alminnelig nemnd kan behandle saken i storavdeling. Må presiseres. Må også presiseres om storavdeling/møte kan være videomøter.

Krav til nemndsmedlemmene. Leder fylle kravene til tingrettsdommer. De øvrige medlemmene må ha utdanning og arbeidserfaring som jurist, økonom, statsautorisert eller registrert revisor. Departementet oppnevner.

Habilitetsproblemstillinger diskuteres. Mulighet til at

medlemmer kan bli inhabil fordi de også har skattesaker kontra den kompetanse og tyngden denne gruppen har. Lekfolk i nemndene har utspilt sin rolle. Lokalkunnskap har ikke lenger den samme betydning og det var dette lekfolk skulle ivareta.

Ressursbruk, økt kostnad antas å bli 25 millioner. Det skal brukes mer ressurser.

Skattyter skal ikke få noen rett til å møte. Men nemnda kan la skattyter få å møte.

Videre saksgang: høringsfrist 1. august. Godtgjørelse tas opp siden. Tidligst i gang 1. januar 2016.

Andre tiltak for å styrke rettsikkerhet. Ny skatteforvaltningslov. Et enkelt og oversiktlig skattesystem. God etatsstyring.

Spørsmål om noen strakstiltak? Ikke lagt opp til det.

Fredrik Zimmer

Prof.dr. jurist. En av landets fremste på skatteområdet.

Problemstilling med historisk sus. Nemndene gjorde i utgangspunktet hele ligningen (alt).

Var tidligere i forkant når det gjaldt rettsikkerhet. Har i ettertid blitt tatt igjen senere.

Saksorganet for forberedelse til klagebehandling til nå et uløst problem. Nå er det en mulighet til å få det bedre til.

Forslaget er et riktig stort framskritt. Enig i de fleste punkter. Kritisk til noen.

Når det gjelder skatt er det alltid en sak mellom staten og skattyteren.

Enig i at det skal være nemnd og at disse ikke skal kunne instrueres.

Sentral nemnd

Tvil om at særskattekontorenes nemnder skal inn i sentral nemnd. Dette vil kunne medføre en kvalitet/kompetansereduksjon da sakskomplekset er stort. Enig i at legmannselementet ikke videreføres. Med sammensetning av nemndene kan det oppstå habilitetsrefleksjoner. At Finansdepartementet skal oppnevne medlemmer i sentral nemnd synes ok.

Enig i at riksskattenemnda nedlegges.

Saksforberedelse: Særskilt sekretariat ønskes velkommen. Bra med distanse fra skattekontoret. Har sett det som et problem at saksforberedelsen ikke er uavhengig nok.

Saksbehandlingstiden ved at skattekontoret skal se på saken på nytt, må ikke økes.

Synes ikke det er tillitsvekkende at sekretariatet skal kunne instrueres av skattedirektoratet. Kan bli mis-match mellom innstilling fra sekretariatet og vedtak i nemnda.

Lederen av nemnda bør få mye å si på organiseringen av nemnda og for fordeling av saker bl.a.

Vil slå et slag for betydningene enn møter. Ikke bare saker med uenighet bør kunne behandles i stornemnd. Også saker av prinsipiell betydning og i saker hvor en er uenig i begrunnelse.

Skattyters stilling må ses på men uheldig med møterett.

Fremtidsperspektiv: Fortsatt utilfredsstillende ordning vedrørende domstolsbehandling. Synes det burde være i en «landsskatterett» som i Danmark og som trygderetten i Norge.

Bettina Banoun

Hun er leder av Advokatforeningen og har jobbet med rettsikkerhet lenge.

Liker ikke skriftlig behandling blant tre medlemmer.

Saksutredningen er stort sett ikke egnet til skriftlig behandling. Ønsker muntlig behandling og fem medlemmer i avdelingen. Bare enkle saker bør behandles i tre-medlems-nemnd.

Systemet for godtgjørelse ikke bra nok.

Ved strakstiltak bør saken utredes av et annet kontor.

Klagenemnda for storbedrifter bør bestå.

Skattyter bør ha møterett.

Liker ikke skattekontorets innblanding når de ikke vil forandre noe. Bør ikke gi begrunnelse videre til sekretariatet.

OK med eget sekretariatet. Men ikke at det blir underlagt Skattedirektoratet.

Dialog med salen, hvor blant annet mulighet for tidsfrister ved behandling i nemnda ble diskutert.

Leif W. Dahl

Leder for skatteklagenemnd Øst, til daglig ansatt ved domstoladministrasjonen.

Mener at det er en forutsetning at skatteklagenemnda ikke skal kunne instrueres.

Skeptisk til at det skal være en heltidsansatt leder. Må i hvert fall ikke bli sittende for lenge.

Forberedelsen av sakene. Er av betydning hvem som skriver saken/ innstilling. Saken må flyttes vekk fra skattekontoret. Ikke nok at det blir skiftet person på skatte-

kontoret. Vil ligge forskjellige etatsmessige tilhørigheter som er uheldig. Bra med et eget sekretariat. Men skeptisk til Skattedirektoratets instruksjonsmyndighet. Hva med at nemndas mulighet til å instruere sekretariatet. Tilliten til systemet er viktigere enn skatteetatens omrokking av ressurser.

Skjerpede kvalifikasjonskrav ok. Sakene er så kompliserte etter hvert at det er behov for kompetanse. Rettsikkerheten fordrer det. Verden blir heller ikke mindre komplisert. Det blir heller ikke skattesakene. Kompetansen bør være relevant for skattesakene. Praktisk erfaring må også telle.

Hvem skal oppnevne? Politisk oppnevning er ikke bra. Greit at interesseorganisasjoner kan sende inn forslag og at departementet foretar oppnevning.

Godtgjørelsen bør være så bra at kompetente kandidater tar på seg oppgaver.

Landsdekkende nemnd. Vil ikke henge seg opp i hvordan muligheter for møter kan løses. Teknologien er i stadig endring. Samordning av praksis en fordel ved landsdekkende nemnd. Men blir det det når avdelingens medlemmer ikke skal instrueres. Terskelen for behandling i stor avdeling må være lavere enn for utvidet nemnd i dag. Har sans for ordningen nemnda for merverdiavgift. Må ses på muligheten for spesialisering.

Skattyters møterett. Sakene vil komme til å ta mye mer tid dersom skattyter vil få møterett. Det vil kun være ressursterke skattytere som kommer til å benytte seg av muligheten. Blir det møterett må det bare bli for å presentere saken sin og så forlate møtet. «Domsforhandling» må skje uten skattyter. Han er skeptisk. Kan bare glemme særdomstol for skattesaker. Kanskje det bare blir et begrenset antall dommere som får tildelt skattesaker.

Ole Gjems-Onstad

Prof.dr. juris. Handelshøyskolen BI. Universitetet i Oslo. Universitetet i Stavanger. Har skrevet de tykkeste og mest brukte lærebøkene på skatteområdet i Norge.

Perspektiv:

- Høyskattesamfunn
- Ta vare på betalingsviljen
- Skatteetaten

Mener at Skattedirektoratets notatet av 4. juli 2013, er veldig kort og kanskje slapt i forhold til hvor viktig dette er.

Hvorfor nevnes ikke Danmark? Skulle gjerne visst mer om det, da det fungerer bra og folk er fornøyd med systemet.

Det er blitt så dyrt å gå til domstolene nå at det er helt u håndterlig for mange. Er ikke et reelt alternativ. Dette nye forslaget går ikke langt nok til å kunne si at en skattesak er uttømmende og rettfærdig, riktig behandlet i skatteklagenemnd.

Egen domstol for skattesaker er en god ide, men det kommer ikke til å nå fram i Norge.

Ønsker ikke å ha et landsdekkende sekretariat i Skattedirektoratet. Sekretariatet må ut av Skattedirektoratet for å bli uavhengig.

Flott å slå sammen skatt og moms.

Fra salen foreslås at kombisaker kunne bli behandlet i skatt og mva-nemnd. Mva-spesialsaker bør behandles i egen nemnd for mva.

Kommentarer fra salen: Sekretariatet bør ha en god kontakt med skattekontoret.

Tidsfaktoren for skatteklagenemnda. Det er det i dag. Det tar litt tid med kvalitetssikring i skattekontoret. Skattekontoret har tidsfrister hele veien.

Debatt

Etter alle disse gode innspillene ble det åpnet for synspunkter fra de fremmøtte. Her kom det frem mange og gode forhold som kan tas videre i høringsrunden.

Prinsipielle spørsmål: Det er ikke blitt undersøkt hvordan det jobbes i dag i de forskjellige regioner. Burde dette vært bedre evaluert? Kan dette nye nemndsystemet bli så stort at det blir uhåndterlig?

Blir det flaskehals med det nye systemet? Muligheter for mange nye flaskehals.

Er redd distriktene blir tappet for kompetanse til fordel for sekretariatet.

Det er store forskjeller på regionene. Hadde vært en fordel å gjort en sammenlignende undersøkelse mellom regionene.

Sekretariatet blir det ikke hvis dette ikke blir stort nok. Og ordentlig bemannet.

Kanskje sekretariatet kan være på flere steder.

Har nemnda reell innflytelse. 70 % av klagen blir avgjort av skattekontoret til gunst for skattyter før de kommer så langt som til nemnda. Nemnda vil uansett være en del av skatteforvaltningen.

Virker som det er bred enighet om at forslaget er et skritt i rett retning. Kanskje en kan gå et skritt videre. Men det mangler en beskrivelse av hvordan nemndsystemet fungerer i dag, sett bort fra de få uheldige sakene som er blitt oppdaget. Det er gjort et bedre arbeid enn det som det ble gitt utrygt for av advokatforeningen.

Har sans for å spre sekretariatet. Styrk organisasjonene ute.

Hva er retting og hva er klagebehandling. Skulle hatt en statistikk på dette.

Er det evaluert det gode arbeidet som nemnda har gjort? Det er noen år siden at nemndsarbeidet ble evaluert.

Selv om det meste fungerer godt så er det en erkjennelse av at alt kan bli bedre.

Etter det nye forslaget blir en klage behandlet to ganger. En gang på skattekontoret som skal enten gi medhold eller skrive en utredning som sendes med til nemndssekretariatet. Så blir det en behandling der.

I skatt Midt er det ønske om at den som dissenterer også skal delta i stor avdeling.

Mye bra med den nye ordningen. Men det blir en mer byråkratisk ordning og mer saksbehandlingstid. Dissensmedlem må absolutt bli med i stor avdeling.

Skjønner ikke at hvorfor at det skal gjøres endringer med mva-nemnda.

Takk til Helge Ove for godt gjennomført opplegg og konferanse.

I Nord gitt de tidlig inn for å forbedre kvaliteten i arbeidet. Skjønner ikke hvorfor det på grunn av noen uheldige omstendigheter i øst, skulle generalisere kvaliteten av arbeid i alle nemndene og dermed må hele nemndsstrukturen forandres.

Det er ikke riktig at nemndene er inkompetente. Sterke skattytere blir anbefalt av juristene ikke å klage men å gå til domstolene. Blir en sak behandlet i nemnda blir det bare et enda bedre vedtak mot deg.

I praksis fungerer nemnda og nemndsystemet godt for de aller fleste. Men det er noen prinsipielle hensyn.

Avslutning ved Hugo

Hugo takket alle de som hadde hatt innledninger og for at forsamlingen hadde vært så aktiv og tilkjennegitt så mange viktige synspunkter. Konklusjonen på dagen må bli: *Tendens er klar. Alle positiv til at det skjer utvikling i nemndsystemet. Kritikken mot nemndsystemet er klart overdrevet.*

Klagenemnda for MVA

Det er forholdsvis mindre kjent at vi har en egen klagenemnd for mva-området. Vi fikk derfor leder i nemnda Helge Rivedal til å gi oss litt informasjon.

I forskrift til merverdiavgiftsloven (merverdiavgiftsforskriften) er det gitt nærmere regler om klagenemnda.

Kort om nemndas sammensetning

Nemnda har en leder og fire andre medlemmer, hver med personlig varamedlem. Lederen er dommer, Aksel Stenhamar er statsautorisert revisor, Partner Revisjon DA, Kjerstin Ongre er advokat/direktør KPMG Law Advokatfirma, Maj Hines Grape er advokat, NHO og Erik Føystad er advokatfullmektig i Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening.

Medlemmer og varamedlemmer oppnevnes av Finansdepartementet, som hovedregel for perioder på fire år.

Kort om saksforberedelse og saksbehandlingen

Det er skattekontorene som forbereder sakene og avgir innstilling til nemnda. Nemndas leder bestemmer iflg forskriftens § 12-2-3 om en sak skal behandles skriftlig eller i møte. I praksis gjennom flere år har Nemnda faste (hel-dags) møter annenhver måned – gjerne i februar/april/juni/august/oktober og desember, som regel bestemt et

år i forveien. Så langt har det ikke vært behov for ytterligere møter.

På møtene behandles saker som ikke er votert enig av alle medlemmene. Man kan si seg enig i innstillingen. Ved uenighet må voteringen grunngis. Det føres møteprotokoll som viser voteringen.

Klagenemnda er beslutningsdyktig når minst tre medlemmer, herunder leder (eller leders varamedlem) er tilstede i møtet eller deltar i den skriftlige voteringen.

Alle medlemmene har fulltidsjobb – så sakene må i utgangspunktet gjennomgås på «fritiden», dvs kveldstid og helger. Den økende saksmengden har medført at enkelte medlemmer ikke har tatt gjenvalg til tross for lyst til å fortsette.

Det har vært et tilbakevendende tema for oss om det er forsvarlig med en nemnd når saksmengden har blitt så stor, men så langt er min oppfatning at det går, men at vi likevel er i nærheten av taket. Sammenholdt med de to siste møtene i 2013 med henholdsvis 78 og 79 saker samt februarmøtet i 2014 og april møtet med til sammen ca 160 saker tyder jo alt på at nemnda kommer til å få godt over 400 saker i 2014, kanskje nærmere 500. Det er vel derfor et spørsmål om ikke tiden er moden for to

Saksutviklingen – økning i antall saker

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Februar	33	48	33	27	46	59	66	52
April	22	52	30	51	48	61	46	72
Juni	45	66	37	98	44	67	42	73
August	37	50	32	35	29	44	48	40
Oktober	39	49	25	45	54	40	45	78
Desember	40	58	25	54	54	57	55	79
SUM	216	323	182	310	275	328	302	394

nemnder. (Jeg er imidlertid skeptisk til høringsforslagets løsning hva gjelder klager på mva)

Jeg tror for øvrig at økningen i antall saker til en viss grad har sin årsak i de nye retningslinjene for tilleggsavgift – og da den store sekken med tillegg på 20 %. Flere og flere saker bare gjelder tilleggsavgift, det kan dreie som ca. en tredjedel av alle sakene.

Det reiser endel spørsmål:

- Er det riktig at økningen i saker skyldes de nye retningslinjene for tilleggsavgift?
- Er det innført et strengere regime?
- Er det i så fall tilsiktet?
- Er det sannsynlig at det ville bli færre klager om skattekontoret utviste «mer skjønn» og anvendte lavere %-sats
- Er det grunn til å innføre fastere regelverk (dvs tilfeller som kan rubriseres til 10 % og 5 %) for medhjelpere
- Etter regelverket skal alle klager over tilleggsavgift behandles av nemnda – uavhengig av størrelsen – bør det innføres en grense også her? – er beløpet under kr 15.000 uten tilleggsavgift skal klagen til SKD.

Arbeidsform:

Umiddelbart etter et møte starter sekretariatet utsendelse av nye saker til neste møte slik at arbeidsbyrden for medlemmene skal bli så jevnt fordelt over tid som mulig. Det voteres fortløpende skriftlig og meddeles sekretariatet pr epost. Dissenser skal begrunnes. Sakene med dissens avgjøres endelig i møtet. Det samme gjelder alle saker hvor det er anmeldt tvil. En gjenganger er tvil om størrelsen på tilleggsavgiften. Ofte sies det imidlertid ikke mer enn tvil – i hvert fall ikke særlig utdypende, og som regel er det langt flere tvilere enn dissenser. Sekretariatet setter

medlemmene en frist for votering noen dager før møtet for å kunne fremlegge sakslisten. I sakslisten inngår da ikke de sakene hvor alle har votert enig med skattekontoret, men alle saker som ikke er votert innen fristen. Det innebærer at det som regel er en del saker på møtet som det ikke er uenighet om.

Behov for eget sekretariat?

Det sier seg vel nesten selv at med innstillinger fra fem regioner vil det være større variasjoner i innstillingene enn om alt gikk gjennom et eget sekretariat – selv om regionene i utgangspunktet følger «malen» for hvordan innstillingene skal være. Men en sjelden gang glipper det!

For resultatet av klagebehandlingen er det klart at innstillingen til nemnda er av vesentlig/avgjørende betydning. I hovedsak synes jeg nå at innstillingene er velformulerte og overbevisende rent juridisk. Det kreves derfor en del av nemndsmedlemmene for å formulere et annet syn enn det skattekontoret anfører.

Noe annet det imidlertid kan være grunn til å bemerke i denne sammenhengen er at det fra klager side – antagelig med en viss rett – kan være grunn til å kritisere at det er det samme skattekontoret som behandlet saken i første omgang som deretter forbereder og skriver innstilling til klagenemnda.

Uansett – med rette eller urette – det må jo være en fordel at klager oppfatter klageordningen upartisk, dvs. at skattekontoret ikke bare forsvarer sitt opprinnelige standpunkt.

Økonomer mener mye rart om ting de ikke har greie på, for eksempel økonomi.

Carl Ivar Hagen
(f. 1944)
norsk politiker

Skatteklagenemnda i skatt Midt-Norge

Torgeir Holsing

Skatteklagenemnda i skatt Midt-Norge har tolv medlemmer – 2 fra Nord-Trøndelag og 5 fra hhv. Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal. Den er sammensatt av økonomer, statsautorisert revisor, jurister og regnskapsførere. Det er kun ett nemndsmedlem som ikke har formell utdanning innen fagområdene regnskap, økonomi eller jus. Flere medlemmer arbeider til daglig med skattefaglige spørsmål som regnskapsførere og revisor.

Geografisk er medlemmene spredt fra Namdal i nord til Sunnmøre i sør. Dette gjør det vanskelig og kostbart å arrangere møter i utvidet avdeling ved at medlemmene samles på ett sted. Skatt Midt-Norge har derfor funnet det mest praktisk å gjennomføre møter i utvidet avdeling ved såkalte videomøter der de enkelte medlemmene møter på det nærmeste skattekontor. Møtene holdes på ettermiddager og vi er derfor avhengig av at enkelte ansatte på de aktuelle skattekontor stiller opp og ordner det rent praktiske med videoutstyr osv. Dette har etter min mening fungert godt.

Å beramme møter i utvidet avdeling etter behov har vist seg vanskelig. Erfaring har vist oss at det beste er å beramme møter i utvidet avdeling straks etter årsskiftet. Vi avtaler da møter for hele året hvor vi slår sammen to og to avdelinger. For 2014 er det avtalt totalt ti møter i utvidet avdeling. Dersom det ikke er saker kan avtalt møte bli avlyst. Skatteklagenemnda har ønsket å begrense antall saker som behandles i det enkelte møte i utvidet avdeling. Maksimalt behandles 8–9 saker i hvert møte, men antall saker må vurderes i forhold til sakenes kompleksitet. I tillegg må man ta hensyn til at skattyter må få sin sak behandlet rimelig raskt og dette kan tilsi at møter holdes med et lavere antall saker.

Nemnda har uttrykt ønske om at den eller de som har dissertert i ordinær avdeling skal delta på møte i utvidet avdeling og begrunne sin dissens der. Personlig mener jeg dette er bra utgangspunkt for å få

til en god diskusjon og en grundig behandling av klagen. En behandling av en skriftlig dissens uten deltakelse fra den som har dissertert, vil etter min mening ikke gi samme utbytte. Jeg kan nevne at vi ved flere anledninger har behandlet dissenser hvor ett medlem har dissertert og at de to andre medlemmene – som i utgangspunktet hadde godkjent skattekontorets innstilling – etter presentasjon av dissensen og drøfting i nemnda kom til at de ville stemme for dissensen.

Av de saker som behandles av nemndas ordinære avdelinger foreligger det dissens i 10–12 % av sakene. Det forekommer at nemndsmedlemmene ikke nødvendigvis er uenige i skattekontorets innstilling, men man dissenterer for å kunne få drøfte en sak i utvidet avdeling. Dette gjelder særlig saker der det kan være ønskelig med en diskusjon rundt mer prinsipielle standpunkter. Fra den senere tid kan jeg nevne sak om tap på fordring (tilknytning til virksomhet) og en sak om hva som anses som reiser av fast rutinemessig karakter, jf. Særavtale for reiser innenlands for statens regning.

Ut fra nemndsmedlemmenes tilbakemeldinger når det gjelder deres faglige vedlikehold/oppdatering, synes det som om de fleste nemndsmedlemmene mener de har tilstrekkelig fagkompetanse for et forsvarlig nemndsarbeid. Det er fremmet ønske om felles fagsamlinger for å opprettholde kompetansen noe vi prøver å imøtekomme ved at alle nemndsmedlemmer hver høst samles til en dagsamling i Trondheim hvor vi tar opp aktuelle tema. Vi inviterer da også en representant for «skattytersiden» til å holde innlegg og fortelle litt om hvordan man opplever skatteklagenemndas rolle og gjerne komme med innspill til utforming av vedtak mv. På møtet høsten 2013 deltok en skatteadvokat fra et

herværende advokatkontor. Enkelte saksbehandlere i retts- og nemndsenheten deltar også på møtet med faglige bidrag.

Høsten 2013 ble bl.a. følgende tema tatt opp på fellesmøte:

- Aktuelle saker i utvidet avdeling
- Orientering om aktuelle rettsaker
- Nyheter i ligningsforvaltningen
- Orientering om merutgiftsprosjektet
- Tap på fordringer

Tilbakemeldingene fra nemnda er at skattekontorets innstillinger i all hovedsak holder god faglig kvalitet. Faktum beskrives og dokumenteres godt og det redegjøres godt for relevante rettskilder.

Nemnda mener dog at skattekontoret har forbedringspotensial hva gjelder drøftelsen, spesielt i tilknytning til skattyters anførsler. Det er blant annet uttrykt ønske om at skattekontoret må bli bedre til også å vurdere de momenter som kan støtte skattyters oppfatning.

Fra retts- og nemndsenheten har vi forsøkt å følge opp de tilbakemeldinger vi har fått fra nemnda og jeg mener man ut fra dette kan se en forbedret kvalitet på skattekontorets saksinnstillinger.

Det har vært endel tilbakemeldinger på at nemndas brukerverktøy ikke har vært godt og stabilt. Det har dog vært en vesentlig forbedring siden nåværende nemndsordning trådte i kraft. Fra enkelte nemndsmedlemmers side har det vært uttrykt ønske om å kunne ta utskrift av saksdokumentene da det er tungvint (og kanskje uvant) å sette seg inn i til dels omfattende saker på en liten pc-skjerm. I dag tillates ikke at det tas utskrift.

Tilbakemeldinger og spørsmål knyttet til saksinnstillingene fra de enkelte nemndsmedlemmer indikerer at de setter seg grundig inn i sakene de får tildelt. Jeg deltar på møter i utvidet avdeling og nemndsmedlemmene synes godt forberedt til disse møtene. Mitt inntrykk er at skatteklagenemndas medlemmer i skatt Midt-Norge gjør et godt og samvittighetsfullt arbeid.

Søknad om stipend fra Ligningsutvalget

Navn: .....

Fødselsnummer: .....

Adresse: .....

Arbeidssted (evt. Skatteklagenemnd): .....

Jeg søker om stipend for å ta følgende utdanning: .....

.....

.....

Bekreftelse på studieplass følger vedlagt.

Dersom jeg blir tildelt stipend bes dette overført bankkonto:.....

Sted/dato:.....

Underskrift:.....

Sendes på mail til redaktør for Ligningskontakt levi.slaen@skatteetaten.no

Hvis jeg var finansminister...

*Alle har meninger om økonomi, skatt og fordeling.
Men hva hvis jeg ble finansminister da? Hva ville jeg prioritere?
Vi spurte noen om det:*

Bente Løvhaug Werket
Underdirektør Fredrikstad

Skatte- og avgiftsnivået i Norge synes jeg totalt sett er på et passende nivå.

Når det gjelder vårt skatte- og avgiftssystem og regelverk så mener jeg allikevel at det er endel å ta tak i.

Først og fremst for å gjøre det enkelt for de personer som har enkle forhold og ønsker å gjøre opp for seg. Her bør vi sørge for en mye enklere innrapportering av hendelser som evt. utløser skatteplikt mv. og på det tidspunkt hendelsene skjer.

Videre mener jeg at vi må forenkle regelverket på mange områder. Min gruppe har i mange år jobbet med særfradrag for store sykdomsutgifter. Dette mener jeg helt klart er en Nav-oppgave og bør fjernes fra selvangivelsen. Moms, skatt og toll bør også samordnes mer enn i dag, slik at skattytere slipper å innrapportere det samme til alle etater flere ganger. Dette tror jeg også vil minske feil og sørge for mer likebehandling.

Til dette trenger vi bl.a. bedre datasystemer og det ville vært fint å kunne gi Skatteetaten midler til dette dersom jeg var finansminister...

bør finansieres på andre måter enn via skatteseddelen. Endrede grunnlag for skatt og avgift vil kunne følges opp av forenklinger i bruk av satser slik at det totale skatte- og avgiftsnivået tilnærmet blir opprettholdt.

For lønnstakere og pensjonister vil forenklinger, etter min oppfatning, medføre at det blir lettere å sikre riktig og rettmessig skattebelastning, samtidig som det blir vanskeligere for de som ikke vil bidra til pliktig skatt og avgift å oppføre illojalt.

For næringslivet vil forenklinger, etter min oppfatning, medføre bl.a. sparte kostnader og større mulighet for å sikre riktig og rettmessig skattebelastning.

For Skatteetaten vil forenklinger, etter min oppfatning, legge til rette for at vi gis større mulighet til å veilede de lojale – og kontrollere de illojale skatte- og avgiftspliktige.

Når det gjelder utfordringer rundt pliktige skatter og avgifter som følger av internasjonale forhold (pengetransaksjoner, digitalisering, skattefundament), ville jeg som finansminister lagt til rette for at Norge, innen OECD og andre relevante organisasjoner, skal spille en sentral rolle.

Tage Fjeld
Underdirektør Kongsvinger

Jeg ville ikke endret noe særlig på det totale skatte- og avgiftsnivået. Jeg ville heller ha satset mye på regelverksFORENKLINGER, dvs bl.a. å vurdere om enkelte særregler skal fjernes, enkelte regler skal forenkles, og sammen med andre departement avgjøre om støtte fra staten, i forbindelse med forhold som ikke har med skatt av inntekt og formue å gjøre,

Kristin Hanna Rabben
Informasjonsmedarbeider Midt

Jeg ville ikke gjort noe med nivået, bare omfordelt litt. Økte avgifter på alt som forurenser og ingen avgift på musikk, kunst og sunn mat. Sannsynligvis vil det bli noen kompliserte avgrensninger, så det kan bli behov for flere ansatte i Skatteetaten. Kan-skje et par hundre? God sommer!

Trenger vi en ny nemndstruktur?

Av Advokat Tine Kristiansen, leder i Skatteklagenemda Nord

Tine Kristiansen er advokat i advokatfirmaet Eurojuris i Harstad hvor hun har vært ansatt siden 2010. Hennes hovedarbeidsområder er arbeidsrett, offentlig rett, familie- og barnevern, Odel- og konsesjonssaker samt forretningsjuridiske fag. Kristiansen har siden 2008 vært leder i skatteklagenemda Nord.

Det har i den senere tid vært reist en god del kritikk i media omkring hvorledes skatteklagenemdene fungerer. Dette har resultert i at Regjeringen nå har foreslått en ny nemndstruktur som har til hensikt å resultere i større uavhengighet og bedre saksbehandling. Spørsmålet er om endringsforslaget vil føre til at de intenderte forbedringer oppnås? Et annet spørsmål er om fremgangsmåten i denne saken er hensiktsmessig? Først til det sist nevnte spørsmål.

Som leder i Skatteklagenemda Nord synes jeg fremgangsmåten i denne saken er noe underlig. Det har så vidt meg bekjent ikke vært gjennomført noen systematisk evaluering av hvorledes nemdene fungerer. I alle fall er ikke vi i skatteklagenemda Nord kontaktet i sakens anliggende hverken av Skattedirektoratet eller Finansdepartementet. Hvem de eventuelt har snakket med og hva de bygger forslaget på er derfor for meg ukjent.

Det er jo godt mulig at de ulike nemndene fungerer ulikt. Men da burde det kanskje vært gjort en sammenlignende analyse slik at de nemndene som har fått det til å fungere kunne bidra til forbedringer i andre nemnder som strever mer. Det er for enkelt å forkaste et system uten å gjøre forsøk på å få til forbedringer.

Skatteklagenemda Nord består av femten medlemmer fordelt på fem avdelinger. Nemda dekker de tre nordligste fylkene.

Jeg har nå vært med i skatteklagenemda i om lag seks år. I løpet av denne perioden har jeg og de andre medlemmene opparbeidet oss verdifull erfaring og kompetanse. Ofte har vi måtte bryne oss på kompliserte saker, men det er mitt bestemte inntrykk at vi er klart å løse disse sakene på en faglig forsvarlig måte. I denne forbindelse har vi erfart svakheter med klagesaksbehandlingen, som

regjeringen nå setter fokus på. Vi har imidlertid gjort en del med de forhold som vi selv fant problematisk og mener derfor nå at funksjonaliteten til nemda er bedre enn før. Tiltak som vi har gjennomført er:

- Fagmøter hvor nemdens medlemmer diskuterer nemdas funksjonalitet og får kursing innenfor aktuelle skatterettslige spørsmål.
- Vi har fått tilgang til de kompliserte sakene i papirversjon i stedet for bare en digital versjon slik det var tidligere.
- Vi har ofte diskusjoner innad i avdelingene før avgjørelser treffes.
- Kompliserte saker tas gjerne i utvidet avdeling.
- Vi har en kultur hvor det er tillatt å stille spørsmål og være internt uenig. Dette fører til at vi får en friere – og bedre diskusjon i nemdene.
- Alle medlemmene er seg bevisst at de er uavhengig av skattekontoret og at de ikke skal la seg instruere. Vi har i den tiden jeg har vært leder for nemda flere eksempler på at vi har fattet beslutninger som går i skatteyters favør.

- Saker som krever det kjøres inn i de nemdene hvor en kan anta at kompetansen er best (juridisk og økonomisk).

Gjennom disse årene nemdene har fungert har det lyktes å opparbeide en betydelig kompetanse innenfor dette området. Det vil være veldig synd om det nye forslaget skulle resultere i en sentralisering av nemdene og dermed en forkastelse av denne kompetansen.

Hvorledes de nye nemdene er tenkt bemannet er uklart for meg, men det vil opplagt være problematisk å videreføre den kompetansen som nå finnes i en sentralisert modell. Det synet som er skapt i media og blant enkelte politikere om at nemda er dårlig kvalifisert stemmer heller ikke med virkeligheten. Dersom en ser på medlemmene i Skatteklagenemda Nord vil en se at nemdas medlemmer er meget godt kvalifisert både innenfor juridiske og økonomiske fag.

Jeg tror at en ville kommet lenger med å foreta nødvendige justeringer av eksisterende nemder som ikke fungerer optimalt enn å forkaste alle og begynne på nytt med blanke ark.

**Ung kan ikkje lære av
gamal, kunne han det, vart
han gamal sjøl og våga seg
ikkje på livet.**

**Arne Garborg
(1851–1924)
norsk dikter**

**– og nå finner du
oss på nettet –**

Her finner du oss:

www.utvalget.no

Her finner du også utvalgshæftene